

[Johs. Larsen (Tune).]

mende, idet det vil være vanskeligt for administrationen fra et centralt sted at vurdere de enkelte tilfælde.

Må jeg iøvrigt med hensyn til pantsætningsbestemmelserne pege på den forskel, der er mellem de forskellige grupper af erhverv. I landbruget arbejder man med 110—120 pct. af pantsætningsværdien, for frugtavlernes og for kartoffelavlernes skal lånet kunne placeres indenfor henholdsvis 80 og 60 pct. af værdien af anlægget. For gartnerier gælder den bestemmelse, således som den er formet i § 10, at lånesummen skal sikres med betryggende panteret i den pågældende gartneriejendom. Her er der altså slet ikke tale om bestemte procenter, men det er fuldstændig overladt til administrationen at skønne over, om der er tilstrækkelig sikkerhed for lånet. Jeg går ud fra, at man også her under administrationen af loven i høj grad må bygge på de vurderinger, som finder sted ude i marken.

Altså stort set er der grund til at give udtryk for tilfredshed med de ændringsforslag, som er stillet af landbrugsministeren, og som har været genstand for indgående behandling i folketinget. Men jeg vil gerne knytte en enkelt principiel betragtning til omtalen af denne lovgivning.

Det ærede medlem hr. Chr. J. Hansen udtalte sin forundring over, at lån i henhold til loven ikke var søgt i større udstrækning af de erhvervsgrupper, det her drejer sig om, og han håbede, at loven i fremtiden ville give anledning til større mængder af indkommende ansøgninger om lån. Jeg kunne fristes til at give udtryk for det glædelige i, at ikke flere har søgt at gøre brug af denne lov. Det tager jeg nemlig som et udtryk for, at disse erhvervsgrupper har været i stand til selv at finansiere de forbedringer, som man har fundet det ønskeligt at foretage. Jeg betragter det som en lykkelig tilstand for erhvervsvirksomhederne, at de er i stand til ved egne kræfter at udbygge deres virksomhed til gavn for sig selv og til gavn for samfundet, og jeg synes ikke, vi herinde skal beklage, at de har været i stand til at gennemføre dette og derfor ikke har haft brug for eller gjort brug af denne lov i større udstrækning, end tilfældet har været, og jeg finder i hvert fald slet ingen grund til at udtrykke håbet om, at man i større udstrækning vil gøre brug af de investeringslove, som udformes her. Jeg er principielt modstander af, at staten arbejder sig ind med større og større investeringer i det private erhvervsliv. Jeg betragter en lovgiv-

ning af den art, det her drejer sig om, med investering fra statens side i det private erhvervsliv, som en hjælpeforanstaltning, og kun under den forudsætning, at det er en hjælpeforanstaltning, finder jeg lovgivning af denne art forsvarlig. Det vil sige, at denne lovgivning har en social betoning, og det er den, jeg tillægger vægt, idet en lovgivning af denne art skal komme de erhvervsudøvere til hjælp, som økonomisk er så svagt stillet, at de ikke er i stand til under de givne økonomiske forhold at udbygge deres erhvervsgrundlag på en sådan måde, at de kan deltage i de produktionsmæssige fremskridt, der er naturlige, som tiden er. Det er det syn, jeg anlægger på en lovgivning af denne art, og jeg kan derfor ikke deltage i beklagelsen over, at der ikke er blevet anvendt i større udstrækning, og heller ikke deltage i ønsket om, at landmænd og gartnere og frugtavlere i stort tal skal søge lån ad denne vej. Det er nemlig udtryk for, at forholdene har artet sig sådan, at disse erhverv ikke er i stand til ved selvopsparring at udbygge deres erhvervsgrundlag, og det er en uheldig tilstand.

Denne lovgivning har også en side, som vender mod den økonomiske politik, der er tilrettelagt af regering og rigsdag i forening i anledning af de herskende økonomiske tilstande. Her er der altså tale om, at staten sender penge ud i erhvervslivet, medens på den anden side regering og rigsdag også bestræber sig for at trække penge ud af erhvervslivet for at begrænse købekraft og hemme inflation. Der er altså her, som det også blev påpeget under forhandlingerne i det andet høje ting, tale om en modsat bevægelse: at give med den ene hånd og tage med den anden. Men jeg vil understrege, at for denne lovgivnings vedkommende er det som helhed meget små beløb, det drejer sig om, og at det, der sker herigennem, vil få meget ringe indflydelse på den økonomiske linie, der iøvrigt er anlagt. Men jeg henleder dog opmærksomheden på, at den gældende lov har den karakter, jeg her har peget på, at den ikke tillader en udvidelse af kreditgivningen, og jeg går ud fra, at man fra ministeriets side har øje for, at man gennem lovgivning af denne og tilsvarende art i hvert fald foretager en kreditudvidelse.

Med disse bemærkninger vil jeg gerne give udtryk for, at vort parti er villigt til at stemme for lovforslaget i den skikkelse, hvori det foreligger.

Korsgaard: Jeg er helt enig med det ærede medlem hr. Johs. Larsen (Tune) i,